

## **Aarne Vahuri/ansambel Collage Eesti rahvaviis, Karksi**

### **„Mets neidude vahel”.**

**Kooriseade Aarne Vahuri**

**Klaviir Tõnis Kõrvits**

### **Lugupeetud lastekooride dirigendid!**

Aarne Vahuri ning ansambel „Collage'i” repertuaarist tuntud 1970. aastal Karksi rahvaviisi ainetel kirjutatud „Mets neidude vahel” on hoogne ja kaasahaarav lugu sellest, kuidas muusika ei sea piire inimeste vahel ning on keel, mida oskavad kõik rahvad erinevates maailma osades ja ilmakaartes. Kui kõik piirid on ületatud, siis on kokku saades alati tore ka koos laulda.

### **Soovitused ja märkused:**

Soovitan õppimise esimeses faasis laulda partiid terve kooriga koos ning alles siis jaotada lauljad kaheks – AI, AII, AIII ning BI, BII, BIII

### **Tempo:**

Taktist 7 kuni 31 on tempo: veerandnoot=85 Alates taktist 32 on tempo: veerandnoot=96. Dirigeerida hoogsa ja kerge kahe peale

### **Jagunemine:**

Loos on jagunemine kaheks kooriks, kes laulavad sama partiid, kuid kelle vahel tekib eeslaulja ja järellaulja efekt, kus AI, AII, AIII on eeslaulja rollis ning BI, BII, BIII kordab sama partiid järellaulja rollis. Nooti on jagunemine märgitud A-koorina ning B-koorina. Taktis 36 võib tekkida probleeme, et III hääl tahab sisse tulla juba takti alguses, sellele tasub tähelepanu pöörata, et III hääl tuleb sisse alles 37. takti teises pooles, sama skeem jätkub järgmistes taktides. Probleemaatiline takt on ka 48, kus III hääl jääb hoidma pikka nooti ning II hääl hakkab laulma alles 49. takti teises pooles, seal pöörata tähelepanu, et II hääl ei astuks sisse kohe takti alguses. Taktis 56 laulab AI ülemist h-nooti, BI meloodia häält e-noodist ning mõlema koori II ja III hääl hoiavad pikki noote. Taktist 72 on eeslaulja rollis mõlema koori I ja II hääl ning III hääl astub sisse alles 73. takti teises pooles, sama skeem jätkub kuni 79. taktini. Tähelepanelik tuleb olla 80. taktis, kus mõlema koori III hääl liigub alumisele reale alustades laulmist takti algusest koos I häälega, kuid II hääl astub sisse alles 82. takti teises pooles.

### **Fraasid ja hingamine:**

Alates 7. taktist toimub hingamine nelja takti kaupa, peale pikka nooti. Alates taktist 36 toimub hingamine kahe takti järelt. Alates taktist 48 hingab III hääl nelja takti järelt, I ja II hääl jätkavad hingamist kahe takti järelt. Taktist 52 hingavad kõik kolm häält 4 takti järelt, sama fraseerimine jätkub taktini 63. Taktist 72 toimub hingamine kahe takti järelt. Taktist 80

hingab III hääl nelja takti järelt, I ja II hääl jätkavad hingamist kahe takti järelt. Taktist 84 hingavad kõik hääled 4 takti järelt.

### **Tekst ja diktsioon:**

Laulul on ilus Karksi rahvaluule ainetel pärinev tekst, mis vajaks täpset diktsiooni, eriti taktides: 23 ja 25 sõnas variku, kus on oluline aktiivne „r”-täht ning pisut pikendatud „a”-täht. Taktides 27 ja 29 pisut pikendatud „u”-täht, et välja tuua sõna „kuusik” kõla. Taktides 36 ja 38 sõna „oh” „h”-täht, 40 ja 42 sõna „ihu” „h”-täht. Taktis 49-50 palun sõnad "siis" ja "siis" kokku viia nii, et tekiks üks "s"-täht. Palun taktides 7-31 jälgida, et tekst ei muutuks hüplikuks vaid oleks laulev ja seotud.

### **Meloodia ja harmoonia:**

Lugu on e-mollis ning hääled on juurde lisatud intervalliga kvart üles ja kvart alla, millest tekib alates taktis 15 III hääle h-minoor tunnetus ning taktis 23 I hääle a-minoor tunnetus. Esmasel õppimisel võib harmoonia tunduda võõras, kuid kui esimesed fraasid on selgeks tehtud, siis ülejäänud lugu põhineb nende helistike erineval kasutamisel. Soovitan alguses õppida partiid ära terve kooriga koos ning alles siis jaotada lauljad kaheks – A- ja B-kooriks.

### **Dünaamika:**

Teose dünaamika on nooti täpselt ära märgitud, kuid pööran tähelepanu et loo alguses ei tasu veel kõike välja panna, kuna see on alles sissejuhatus.. Taktist 32 hakkab saateansambli kaasahaarav partii, mis kujundab ka kooripartii hoogsamaks, seal peaks kogu laulmine muutuma palju kergemaks ja lustakamaks. Dünaamiliselt olulised kohad III häälele on taktid 48-50, 52-54, 56-58, 60-62, kus palun tähelepanelik olla nooti märgitud crescendode viimist fraasi algusest kolmandasse takti.

### **Liikumine:**

Taktist 64 hakkab orkestri ja saateansambli vaheosa mis kestab 16 takti. Et aulja saaks muusikat täiel rinnal nautida ning kaasa elada, oleme mõelnud ka mõned liigutused:

1. kordus-

taktis 64-65 vaba kaasaelamine

taktis 66 tõuseb terve takti jooksul parem käsi eest läbi, õla kõrgusele peopesa publiku poole

taktis 67 tõuseb terve takti jooksul vasak käsi eest läbi, õla kõrgusele peopesa publiku poole

taktis 68-71 liiguvad käed takti esimesel löögil randmest paremale poole ja takti teisel löögil randmest vasakule poole, nelja takti jooksul jõuab teha kummalegi poole 4 korda, nagu aeglane lehvitamine

2. kordus-

taktis 64-65 lase käed rahulikult alla

taktid 66-71 nipsuta iga takti teisel löögil

**Soovid kõigile õpetajatele:**

Soovin kõigile loo õppimisel kannatust ning kindlat meelt. Loodan, et nooti tehtud märkused ja tööleht on piisavad abilised, et lugu enda ning koori jaoks arusaadavaks teha. Loodan, et kui häälte jaotamise raskused on seljatatud ning meloodiad lauljatel selged, jääb alles esitamisrõõm ja laululust, et saaksime seda lugu koos laululaval nautida.

Ingrid Roose